

Sopron Divízió Kanadában

Kozák Antal

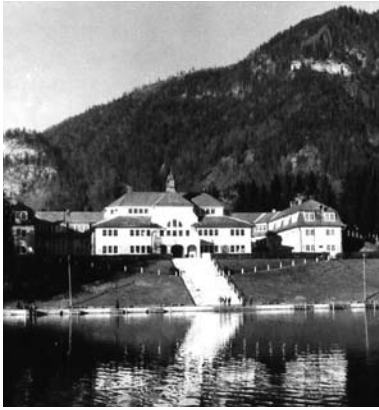
1956. november 4.

1956. november 4. emlékezetes nap az erdőmérnöki szak történetében. Nagy Imre kora reggeli beszéde, melyben bejelentette a szovjet tankok támadását, nagyon megrázta a magyar nép jó részét. A hír Sopronban is gyorsan elterjedt, és mivel az osztrák határ nyitva volt, családok tömege hagyta el a várost buszokkal, teherautókkal, kerékpárral, és gyalog is. A Főiskola tanárai közül is többen összekapoltak és elindultak Ausztriába még a délelőtti órákban. A diákság egy része, akik elérhetőek voltak, utasítást kaptak a reggeli órákban, hogy vonuljanak ki a győri országútra (84-es országút) azzal a céllal, hogy „megvédjük Sopront”! Főleg a IV. és V. éves hallgatókat (de voltak közöttük alsóbb évesek is) felfegyverezték a határőrségtől kapott gyalogsági fegyverekkel és Kópháza keleti határába vitték őket. A szovjet tankok megérkezésekor – délután négy óra előtt – szerencsére a fertődi tüzérezredtől származó ágyúk nem működtek (ütőszeg hiányában), így a „kópházi csata” vérontás nélkül végződött. Ez persze nemcsak a hallgatók önértetét sértette, hanem komoly pánikot és félelmet is okozott, aminek eredményeként legtöbbször a mucki határátkelő felé igyekeztünk gyalogosan vagy tehergépkocsikon, hogy Ausztriába meneküljünk a megtorlás elől. Hamarosan 4 óra után a tankok Sopronba érkeztek, ami persze még fokozta a pánikot és félelmet. A biztonság keresése és a félelem, november 4-én késő délután és a következő napokban is több hallgatót

Sopron elhagyására készítetett, aminek eredményeként mintegy 330 (ez a szám még ma is vita kérdése) erdőmérnök hallgató került Ausztriába. A fentiekből világosan látható, hogy a hallgatók távozása Sopronból nem egy szervezett és előre megfontolt akció volt, amit egyesek még ma is feltételeznek. Azt is fontos megjegyezni, hogy legtöbbször a határátlépést csak ideiglenes megoldásnak tekintette. Hittünk abban, hogy a „nyugati nagyhatalmak” hamarosan felszabadítják Magyarországot, és akkor mi azonnal hazamegyünk. Sajnos tévedtünk!

Ausztriában töltött napok

Magyar menekültek tömege került Ausztriába november 4-én és azt követő napokban. Elhelyezésük az osztrák hatóságoknak komoly problémát okozott. Legtöbbször (kb. 250 erdőmérnök hallgatót) és a tanárainkat (kb. 50 családotól) is ideiglenesen felállított „táborokban” helyeztek el a többi magyar menekülttel. Azokat a hallgatókat (kb. 80 erdőmérnök hallgatót), akik fegyverrel lépték át a határt, a nemzetközi törvényeknek megfelelően, külön erre felállított katonai táborban tartották fogságban Klosterneuburgban. Amikor *Roller Kálmán* az Erdőmérnöki Főiskola igazgatója (aki nyugaton dékányi titulusot kapott) és egy pár rangosabb tanárunk megtudta, hogy milyen nagy számú a Sopronból menekült hallgatószám (kb. 450 együtt a bányász, földmérő, geodéta, és erdőmérnök), arra kérte az osztrák közoktatási minisztert, hogy ezeket a diá-

kokat és tanárokat valahogy szedjük össze és teleptessék le őket egy helyre, ahol majd esetleg folytatni tudják a tanulmányaikat. Ennek eredményeként a november 10. utáni napokban a tanárokat és hozzátartozóikat Stroblban helyezték el egy lányiskola internátusában, a diákokat pedig az ettől 10 km-re fekvő Ferienhortban (az iskolában) szállásolták el a St. Wolfgang-tó partján. Sajnos a katonai fogságban tartott diákokat ekkor még nem engedték szabadon, hanem a Salzburg melletti Sietzenheimi katonai táborba helyezték át. Sőt egy későbbi éhségstrájk ellenére sem engedték őket a többi diákhöz csatlakozni. Ferienhortban hamarosan megalakult az Ifjúsági Kör, ami Sopronban be volt tiltva, és Grátzer Miklós IV. éves hallgatót választottuk meg elnöknek december 2-án. Az elhelyezkedés után hamarosan tanáraink megpróbálták az előadásokat megszervezni és megtartani, azonban az adott körülmények miatt ez sajnos nagyon lassú és nehézkes volt. A táborban elhelyezett tanárok nem voltak elegendően ahhoz, hogy minden szükséges tantárgyat leadjanak. Ezért Roller Kálmán és a többi táborban tartózkodó tanár is elkezdtek felkutatni azokat a kivándorolt erdőmérnököket, akik alkalmasak voltak a hiányzó tanerők pótlására. November 17-én elkezdődött a tanítás, ami csak egy pár napig tartott, mivel időközben egyre világosabbá vált előttünk, hogy a szovjet hatalom az októberi forradalmat leverte, és az is látszódtott, hogy a Nyugat nem fog segítséget nyújtani az ország felszabadításában. Az is észrevehető volt számunkra, hogy az osztrák kormány nagyon vigyázott a nemrég megszerzett semlegességére, tehát az Ausztriában való végleges letelepedésünk nagyon bizonytalannak látszott. Ezért az ideiglenes „kari tanács” úgy döntött, hogy a különböző szakok (bányász, erdész, geofizikus, és földmérő) számára külön-külön kell új otthonot keresni.

November 25-én határozat született, miszerint 20 országba küldtünk levelet Roller Kálmán aláírásával, amiben arra kértük az ország vezetőit, hogy az Ausztriába kivándorolt erdőmérnök hallgatókat és tanáraikat ideiglenesen fogadják be addig, ameddig a hallgatók befejezik tanulmányaikat. Több pozitív válasz érkezett, ezek közül Kanadának a válasza látszott legkedvezőbbnek számunkra. A British Columbiái egyetem elnöke, Dr. N. A. M. MacKenzie, az erdőszeti kar dékánja Dr. George Allen, valamint két miniszter Hon. J. W. Pickersgill, és Hon. J. Sinclair gyorsan és határozottan intézkedtek. A hírt az ausztriai rádióból tudtuk meg december 4-én. Ajánlatuk a következő volt.

Az erdőmérnök hallgatók befejezhetik tanulmányaikat magyar nyelven Kanadában a vancouveri British Columbiái egyetem (The University of British Columbia=UBC) erdőszeti karán és a diplomájuk egyenértékű lesz a UBC által kiadott diplomával, ami világszerte ismert és elfogadott. Kanada fizeti az útiköltségeket Ausztriától Vancouverig. Megérkezésüktől 1957 szeptemberéig a Powell River papírgyári vállalat biztosítja a szállásukat és lehetőséget nyújt angol tanulásra. A kanadai államtól (Federal Government) anyagi támogatásban részesülnek a hallgatók és tanáraik a tanulmányaik befejezéséig (maximum 5 év). A tanárok és hallgatók bármikor szabadon visszatérhetnek Magyarországra.

Az ajánlat hivatalosan december 12-én érkezett meg levélben a kanadai kormánytól. Majd december 15-én Dr. George Allen a UBC erdőszeti kar dékánja és Mr. Fred McNeil a Powell River papírgyár egyik főtisztviselője látogatott meg bennünket, és próbálták a részleteket számunkra megmagyarázni. Ugyancsak próbálták a kanadai és a brit-columbiái körülményeket velünk megismertetni. Az ajánlat nagyon jónak és

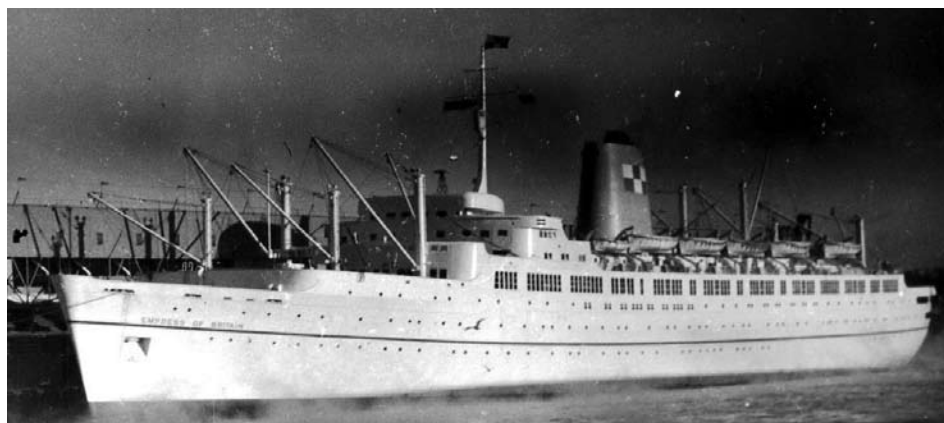
szépnek hangzott, de a távolság Kanada és Magyarország között szinte elképzelhetetlen volt számunkra. Nagyon nehéz helyzetben voltunk. Szerencsére, a döntésre volt egy kis időnk, mert a vendégeink meghívták *Roller Kálmánt* és az általa választott három diákot (*Grátzer Miklós*, *Krétai Ernő*, és *Szalkai András* IV. éves hallgatókat) egy rövid látogatásra, akik 16-án Kanadába repültek a látogatókkal együtt. *Roller Kálmán* és *Grátzer Miklós* karácsony környékén értek vissza Kanadából, és a részletes beszámolójukban tudomásunkra adták, hogy nem lesz könnyű dolgunk Kanadában, de szerintük mégis érdemes elfogadni az ajánlatukat. Ennek egyik legnyomósabb bizonyítéka az volt, hogy *Krétai Ernő* és *Szalkai András* nem is jöttek vissza. Azt üzenték, hogy ha mi nem is megyünk, ők Kanadában folytatják tanulmányaikat. Hosszú tanácskozás után megszavaztuk, hogy elfogadjuk a kanadai ajánlatot. Sokan (kb. 70-en) úgy döntöttek, hogy Európában maradnak. Főleg Nyugat-Németország, Svédország és Svájc fogadott egyéni jelentkezőket. Mintegy 60 hallgató pedig úgy határozott, hogy visszatér Sopronba. Az idősebb tanárok közül is többen Európát vagy a Sopronba való visszatérést választották. Döntésünket követően a ferienholti tábort hamarosan felszámolták, ugyanakkor a katonai fogságban tartott hallgatókat is szabadon bocsájtották, majd Salzburgba szállítottak bennünket. Ott vártuk ki a Kanadába való indulást.

A nagy út: Salzburgtól Powell Riverig

December 29-én este indult a vonat Salzburgból, de az indulás előtt volt egy kis problémánk. Ugyanis felszálláskor kiderült, hogy 20-nak közülünk (én ezek között voltam) nincs jegye sem a vonatra, sem pedig a tengeri hajóra. Ezeket a jegyeket tudomásunk szerint valami idegeneknek adták oda a szervezők. Ekkor a többség úgy határozott, hogy senki sem indul el. Ez persze nagy pánikot okozott, de az osztrák szervezők nagyon határozott ígérete után az ottmaradottak azt mondták a többségnek, hogy induljanak el nyugodtan, majd mi is eljutunk Kanadába valahogy, ha másként nem, akkor majd azok, akik kimennek, küldenek nekünk jegyet.

Ezek után nagy nehezen felszálltak a vonatra és elindultak, majd Ostendéből komppal átmentek Doverbe és onnan vonattal tovább Liverpoolba.

Akik elindultak 29-én, december 31-én este 11 órakor felszálltak a 26 000 tonnás *Empress of Britain* nevű luxushajóra és ott ünnepelték az Újévet. Nagyon sokan gondoltak arra ezen az újévi köszöntőn, hogy vajon mit is fog ez az év hozni számunkra? Mi, a Salzburgban maradtak, ott ünnepeltük az Újévet hasonló gondolatokkal, csak 1957. január 6-án ültünk vonatra, majd 7-én szálltunk fel a *Columbia* nevű 9 000 tonnás görög hajóra Le Havre-ban. A legmegbízhatóbb publikáció (*Adamovich and Sziklai*, 1970) alapján összeállított 1. táblázat számszerű összefoglalója az Erdőmérnöki Főiskoláról kivándoroltaknak.

AZ ERDŐMÉRNÖKI FŐISKOLÁRÓL KIVÁNDOROLTAK SZÁMA A KANADÁBA VALÓ INDULÁSUNK ELŐTT

	<i>Sopron 1956</i>	<i>Ausztriába menekült</i>	<i>Visszatért Sopronba</i>	<i>Kanadába jött</i>	<i>Letelepedett máshol</i>
Tanszékvezető	16	8	3	4	1
Kisegítő tanár	49	21	4	10	7
Összes tanár	65	29	7	14	8
Hallgató	390	330	60	200	70
Összesen	455	359	67	214	78

1. táblázat

Január az egyik legviharosabb hónap az Észak-Atlanti-óceánon, ezt mindkét hajón tapasztalták az utasok, de főleg a Columbián utazók, aminek a tetején többször is átcsapott a hullám. Az egyik ilyen alkalommal a kapitány „megnyugtatásunkra” bejelentette, hogy a hajónak ez az „utolsó útja”! Ugyanis Görögország eladta a hajót Kanadának ócskavasként, és most szállítják oda, de még erre az útra felvettek több száz utast, magyar menekülteket, akiket Kanada befogadott.

Nagyon sokan tengeri betegek lettek mindkét hajón. Az egyik ilyen nagyon beteg hallgató egy nagyobb vihar közepette kijelentette, hogy szerinte Kossuth Lajos nem tudta, mit beszél, amikor azt mondta: „tengerre magyar!”.

Akik Liverpoolból indultak, január 8-án szerencsésen megérkeztek St. Johnba, Kanada keleti partján fekvő kikötő városba. Sajnos a vasutasok (CPR-

Canadian Pacific Railway) sztrájkja miatt nem tudták azonnal folytatni az útjukat Kanada nyugati partjára, csak 19-én indulhattak el. Ez érdekes ízelítőt adott számunkra a kanadai szabadságról, amiről eddig csak olvastunk vagy hallottunk. A 11 napig St. Johnban tartózkodóknak a -30°C hideg miatt és meleg ruha hiányában, a legnagyobb sajnálatukra, szinte lehetetlen volt a tábort elhagyni. Szerencsére alkalom nyílt arra, hogy január 14-én meglátogathatták a New Brunswick-i egyetemet (University of New Brunswick), és annak erdészeti karát, ami nagyon érdekes élmény volt mind a tanárok, mind a diákok számára. A másik kis csoport január 15-én kötött ki Halifaxban, egy másik keleti kikötő városban, majd azonnal továbbmentek vonattal (egy másik vasutas társasággal: CNR-Canadian National Railway) Montrealba, ahol bevárták a többséget. A két csoport 20-án találkozott és boldogan folytatták az útjukat Nyugat-Kanada felé.

Az öt napos út vonaton Montrealtól Abbotsfordig nagyon érdekes lehetett volna, ha ki lehetett volna látni a vonat ablakain. Azok persze a kanadai télben (-10°C és -30°C között mértek) teljesen be voltak fagyva. Néha órákig lehelgettünk (időnk volt!) egy 5 cm-es kört, hogy láthassunk valamicskét. Ez a vonat különjárat volt, de a nagyobb városokban (Montreal, Ottawa, Winipeg, Saskatoon, és Edmonton) megálltunk, ahol egyetemi diákok és régebben emigrált magyarok köszöntöttek bennünket, és kisebb-nagyobb ajándékokkal lepték meg sokunkat. Miután a Sziklás-hegységen átkeltünk, a vonat ablakai lassan kiengedtek, és csodálhattuk Kanada legnyugatibb tartományát, British Columbiát. Az utunk 24-én ért véget Abbotsfordban, ahol egy

katonai (repülő) táborban szállásoltak el bennünket ideiglenesen, mintegy 250 km-re a célpontunktól, Powell Rivertől. Ugyanis a Powell River-i szállásunk nem volt egészen kész erre az időpontra. Érkezésünkkor nagyon kedvesen fogadtak, a UBC erdészeti kar dékánja, egy pár erdész diák, egy miniszteri megbízott, egy magyar katolikus plébános, egy református lelkész és egy magyar küldöttség Vancouverből és Abbotsfordból üdvözölt bennünket. Pár nappal az érkezésünk után elkezdtek az angol tanulást, helyi tanítók és tanárok tanítottak bennünket, kisebb csoportokat alakítva. Ez nagyon nehézkes volt számunkra, mert legtöbbször kezdetben egy szót sem értett angolul, az oktatóink pedig egy szót sem tudtak magyarul. Lassan azonban hozzászoktunk ehhez az oktatási módszerhez is. Mivel egy tornaterem is volt, az angol tanulás mellett lehetőségünk nyílt egy kis testmozgásra is. Február elején meglátogattuk Vancouver (70 km) és a nap jó részét az egyetemen töltöttük. Akkor készült az a sokak által talán ismert csoportkép is a UBC-n, a Biológia épület lépcsőjén. Az egyetem díszbédét rendezett számunkra, majd ellátogattunk egy kosárlabda-mérkőzésre is, ahol a UBC csapata mérkőzött egy másik egyetem csapatával. Magyarul kezdtünk hangosan drukkolni, hogy „hajrá UBC, hajrá UBC”, és néhány perc után az eredmény megfordult a UBC javára! Késő délután meglátogattuk a belvárost és a belvároshoz közel eső híres Stanley Parkot. Este elosztottak bennünket családokhoz vacsorára. Sokunknak ez nagyon nagy szenvedést okozott, mert a társalgás nagyon egyoldalú volt. Mi csak hallgattunk, és nem tudtuk, hogy miről van szó. Az egyetem területének nagysága, valamint a nagyon modern és jól felszerelt sportpályák örök élményt hagytak bennünk. Hasonlóképpen a Stanley Parkban látott fák nagysága. Február 18-án kezdődött a költözés Powell Riverbe, ami 3–4 napig tartott. A közel egynapos utunk nagyon érdekes volt. Falvakon és városokon át (Vancouver beleértve), majd kétszer kompon keresztül az utunkba eső egy-egy tengeröblöt. Nagyon sok helyen gyönyörű fenyves erdőben vezetett az utunk, és sokszor a tengerparti sziklák alatt. Powell River egy kis ipari város a Georgia-tengerszoros partján.

Ezen a szoroson át Vancouver szigetére lehet látni. Nevét a Powell tóról tengerbe lefolyó Powell-patakról kapta. A lakosság jó része a papírgyárnak dolgozott. A tábor, ahová megérkeztünk ideiglenes munkásszállónak épült a papírgyár egy újabb részlegének az építésekor, amit január és februárban felújítottak számunkra. Ez a hely volt az első, amit 1956. november 4. óta igazán otthonunknak nevezhetünk és tarthatunk. A kétszemélyes kényelmes szobák, gyönyörű, jól felszerelt fürdőhelyiségek és WC-k, a közös magyar konyha, és közös klubhelyiségek hamarosan egy családi életmódot eredményezett. Az angoltanulás – ami az itt tartózkodásunk fő célja volt – mellett volt időnk sportra (labdarúgás, tenisz, asztalitenisz, röplabda, kosárlabda, vívás, stb.), kulturális tevékenységre, szórakozásra és kirándulásokra is. Labdarúgó csapatunk a helyi és a közeli falvak csapatainak méltó ellenfele volt, beleértve a szomszédos indián törzs csapatát is. Sajnos, amikor a UBC csapatával megmérkőztünk március végén, az egy csúnya 5:0-ás vereséggel végződött. Angol tanáraink itt is helyi, nyugalomba vonult tanítók és tanárok voltak, akik napi 6–8 órában foglalkoztak velünk 15–20 személyes csoportokban. Még ma is nagy tisztelettel és hálával emlékszünk rájuk. A tábor zavartalan üzemeltetését részben a saját adminisztrátoraink, *Vincent Forbes* a Bevándorlási Hivatal, valamint *Jenie Strong* a papírgyár részéről biztosították.

ERDÉSZETI FELSŐOKTATÁS 200 ÉVE | 5
Sopron Divízió Kanadában

A magyar konyhát a mindannyiunk által tisztelt, becsült és szeretett *Paula néni* (*Szy Ferenc* tanárunk anyósa) vezette. A UBC erdész kar tanárai közül több tartott számunkra előadást a kanadai erdészetről, persze tolmács segítségével. A tolmács szerepét vagy *Dr. Udvardy Miklós*, UBC egyik professzora, vagy pedig *Hámori Károly* – aki UBC diákja volt és lelkesnek készült – látták el. Több ízben meglátogattak bennünket *Rev. Zsigmond Albert* is, magyar római katolikus pap Vancouverből, hogy számunkra misét tartson.

Érkezésünk után hamarosan megindult a korteskedés az Ifjúsági Kör elnökségére. *Juhász Gyula* V. éves, és *Grátzer Miklós* IV. éves hallgatók voltak jelölve. *Grátzer Miklós* kapott több szavazatot, aki a vezetés átvétele után hamarosan megalakította a kör Szervező Bizottságát. Megszerveztünk egy énekkart és egy táncsoportot is, akik aztán részt vettek a helyi ünnepeken. A pár családot kitevő helyi magyarsággal is tartottuk a kapcsolatot.

A szervezett angol tanulás április végéig tartott, és közben már megindult a nyári munka keresése. Mindannyian szerettünk volna erdészetbe elhelyezkedni, hogy valamicske gyakorlatot szerezzünk a kanadai erdészetben. Ebben a tábor adminisztrátorai és a UBC erdész kara is segítségünkre volt. Sajnos ez nem ment olyan könnyen, mint ahogy mi azt magyar ésszel elképzeltük. Hamarosan meg-

tanultuk azt, hogy milyen nehéz egy munkát megszerezni egy olyan társadalomban ahol, „szabad verseny” van és „protekció” pedig nem létezik. Sőt azt is tapasztaltuk, hogy erdészetben milyen kevés nyári munkásra van szükség, és a nyár folyamán arra is hamar rájöttünk, hogy a kanadai termelékenység sokkal magasabb, mint amit Magyarországon a szocialista társadalomban észleltünk. Tehát itt sokkal kevesebb munkásra van szükség ugyanazon munka elvégzésére. A gazdasági helyzet hanyatlása 1957-ben is nagyban hozzájárult a munkaszerezés nehézségeihez.

A fenti nehézségek ellenére is május második felére a hallgatóság többsége hozzájutott valamilyen munkához. Sokunknak csak a fakitermelésével kapcsolatos vagy egyéb természetű fizikai munka jutott. Jobb munkának számított már az erdőbecslésben egy kisegítői vagy útkitűzésnél egy figuránsi munka. Volt, akinek a fizikai munka nagy csalódást okozott, de az ilyen munka nagyon sokat segített anyagilag és az angol nyelv gyakorlásában is. Később, egy-két év alatt megtanultuk az, hogy az egyetemi hallgatók többségének Kanadában dolgozni kell nyaranként, hogy a tandíjra és a megélhetésre megteremtse az anyagiakat. Ez ránk még sokkal vonatkozott. Mindentől eltekintve, a pár hónapos nyári munka egy kis ízelítőt nyújtott számunkra a kanadai szokások és az itteni életmód megismerésében.

Sajnos tanáraink többsége nem volt olyan szerencsés mint mi, mert főleg az idősebbek nem jutottak munkához, pedig mindannyian nagyon számítottak arra, hogy tapasztalatot szerezhettek a kanadai erdészetben. Talán éppen ezért, *Roller Kálmán* (Sopron Alumni UBC, 1986) nagyon negatívan ír az első nyarunk munkaszerezési lehetőségeiről a *Soproni Krónika* (*The Sopron Chronicle*) című könyvben.

Akik nem kaptak munkát, vagy akik Powell Riverben dolgoztak illetve a gyerekek és a feleségek a táborban maradtak a nyári hónapokra. A tábor karbantartása és Paula néni konyhája szeptember elejéig működött. A nyár gyönyörű volt Powell Riverben, a Powell tó kristálytisza vize nagyon szépen felmelegedett és alkalmas volt strandolásra. Júliusra már a tenger vize is alkalmas volt fürdésre, ami természetesen nagyon nagy és új élmény volt számunkra.

Vancouveri évek: 1957-1961

A tanítás kezdetére búcsút mondtunk az első kanadai otthonunknak, a gyönyörű Powell Rivernek, és szeptember 10-re beköltöztünk Vancouverbe. Voltak, akik a nyári munkahelyről már egyenesen oda utaztak, sokan pedig visszajöttek Powell Riverbe és a csoporttal költöztek. A terv az volt, hogy Vancouver Sea Island nevű részében egy volt katonai táborban fogunk lakni, ami a mai vancouveri repülőtérhez nagyon közel van. Szerencsére ez hamarosan megváltozott, aminek az egyik fő oka az egyetemtől való távolság volt, a másik pedig az, hogy így Powell Riverhez hasonlóan, ismét teljesen elkülönülünk a lakosságtól. Kisebb csoportokat (2–8) alakítva, albérleti lakásokat kerestünk az egyetem közelében. Voltak olyan csoportok is, akik egy egész házat kibéreltek. A táborhoz viszonyítva ennek a hátránya az volt, hogy így sokunknak főzni, vásárolni, mosni, vasalni, takarítani, stb. kellett, amihez először is nem voltunk hozzászokva, másodsor pedig rengeteg időt vett el a tanulástól. Az biztos, hogy így gyorsan nagy adag ízelítőt kaptunk a kanadai életmódból. Az idő előrehaladottsága ellenére nagyon kevésnek sikerült bejutni még a diákszállók valamelyikébe is.

A fentiek és más kisebb akadályok miatt is, a tanítás egy kis késéssel indult meg (ha jól tudom szeptember 28-án). A kezdeti problémák megoldására UBC két tanácsadó bizottságot alakított. Az egyik a tanítás megszervezésével és a működési szabályzatok kidolgozásával, a másik a gazdasági ügyek részleteinek kidolgozásával foglalkozott. A bizottságokban képviselve voltak kanadai és magyar tanárok, *Roller Kálmán* pedig mindkét bizottságnak tagja volt. A nevünk *Faculty of Forestry, Sopron Division* – az *Erdész kar Sopron Divíziója* („részele” vagy „társége”) – lett. Ez közel annyi autonómiával járt mintha egy külön kar lettünk volna az egyetemen. Miszerint az évfolyamok tantervét, oktatási rendet, vizsgarendet, szigorlatok számát, stb. a mi „*kari tanácsunk*” állította össze, ami a soproni tanszékvezető tanárokból állt, majd véglegesítésre benyújtotta tanácsadó bizottságnak. Az oktatás nyelvének (magyar) elfogadtatásával nem volt probléma, de

diplománk végleges „*milyenségével*” igen. Ugyanis egy tüzetes vizsgálat azt eredményezte, hogy a soproni Erdőmérnöki Főiskola tanmenete a UBC erdész diploma (B.S.F.) tanmenete és az erdőmérnöki diploma (B.A.Sc.) tanmenete között van. Ennek a vizsgálatnak az eredménye az lett, hogy a diplománkat nem nevezhettük erdőmérnöki diplomának. Kompromisszumként a UBC vezetősége, beleértve az erdészeti és mérnöki karokat, a diplománk szövegére a következő betűzést javasolta a Bachelor of Science in Forestry alá: *Equivalent to Okleveles Erdőmérnök, Graduate Forest Engineer, – from Sopron University, Hungary.*

Egyébként a diplománk ugyanaz, mint a UBC erdész karon végzettké még egy kivétellel, ami szerint a diplománk kiadójának a neve Faculty of Forestry, Sopron Division és nem egyszerűen Faculty of Forestry. A tanmenetünk fent említett vizsgálatának még az is eredménye lett, hogy a tartományban működő Mérnöki Kamara a mi diplománkat nem ismerte el mint mérnöki diplomát (akkor ez nagy csalódást okozott sokunknak, de most már látjuk, hogy azt jogosan tették), ami azt jelentette, hogy akik a Kamarának a tagjaiként akartak dolgozni, azoknak négy tárgyból különbözeti vizsgát kellett tenni. Később ezt két tárgyra csökkentették. Ugyanis az idő folyamán bebizonyosodott, hogy azok, akik erdőmérnöki pozícióban dolgoztak, tökéletesen megállták a helyüket.

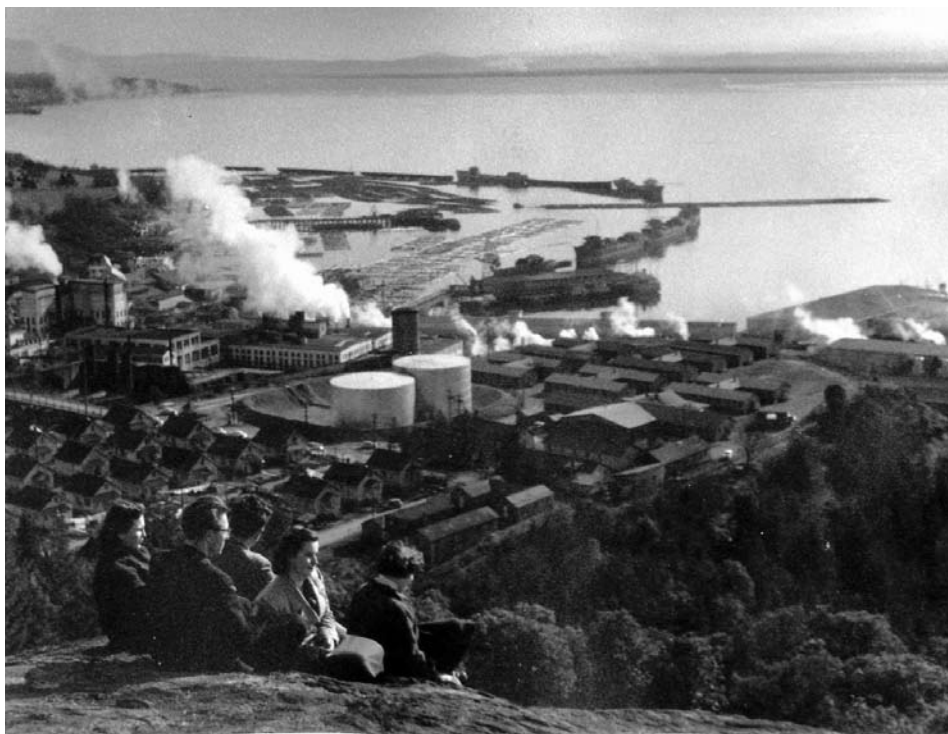

Viszont a British Columbiái Erdészeti Egyesület egy az egyben elfogadta a diplománkat és az RPF (Registered Professional Forester) cím elnyerésében egyenrangúnak kezelt bennünket a kanadai végzett erdészekkel.

A tanítás kezdetén a Sopron Divízióknak még számos problémát is le kellett küzdeni. Először is a kanadai oktatási rendszer egyáltalán nem hasonlított a magyar (azaz soproni) rendszerhez. Itt nem voltak tanszékek, tehát nem voltak tanszékvezető tanárok, adjunktusok és tanársegédek. Ezt nehéz elképzelni, de az Assistant Professor az amerikai rendszerben nem a magyar értelemben vett tanársegéd, hanem az egyik legalacsonyabb rangja egy tanításra alkalmazott személyeknek. Ezek szerint az Associate Professor a második rangfokozat, a Professor pedig a legmagasabb, de általában az alacsonyabb rangú személy nincs alárendelve a magasabb rangúnak, csak legfeljebb kevesebb fizetést kap! Itt a „tanársegédi” munkát általában a posztgraduális hallgatók látják el. Ehhez a rendszerhez nehéz volt alkalmazkodni tanárainknak. Mivel többen a tanáraink közül nem hagyták el Sopront,

vagy Európában maradtak, vagy visszamentek Sopronba Ausztriából, tanerőre volt szükségünk. *Rolker Kálmán* már Ausztriában elkezdte a toborzást és itt, Kanadában ezt folytatta. Kemény munkával sikerült neki 13 embert összeszedni, akik alkalmassak voltak a hiány jó részét pótolni. Kivándorolt erdészeti kutatók, erdőmérnökök, bányamérnökök, más egyeteméről tanárok csatlakoztak hozzánk egy vagy több évre. Azokat a tárgyakat, melyekre nem talált alkalmas személyt, az UBC erdész kar tanárai vállalták el. A tanárainkat egy katonai barakkból átépített épületben helyezték el, mintegy fél kilométerre az erdész kar épületétől, két-három személyt egy szobában. Ez sem könnyítette az amúgy is nehéz és hálátlan munkájukat.

A marxizmus-leninizmus, a honvédelem, és az orosz nyelv elhagyásával a soproni 9 szemesztert az itteni 8 szemeszteres rendszerre csökkentettük. Ezen kívül a tárgyaink egy részének a tartalmát is meg kellett változtatni, hogy kanadai viszonyokra is alkalmassak legyenek. Sőt egy-két új tárgyat is be kellett iktatni, például *Tűzvédelem* és kötelező *Angol nyelv*. A szóbeli vizsgáztatást és a szigorlatokat megtarthattuk. Az 1957/58-as tanévben az előadások is és a gyakorlatok is kora délután kezdődtek és néha este 11-ig tartottak. Ezt a UBC vezetősége azzal indokolta, hogy nincs elég terem, és azzal, hogy a tanyánk nem érkezett el hozzájuk időben ahhoz, hogy a mi órarendünket is beiktassák a többi karéba. Ezek az indokok talán tényleg igazak is voltak, de számunkra és a tanáraink számára is nagyon nehezzé tette az életet. Sokan azt hittük, hogy ezt készakarva csinálják, és ezzel akarják megmutatni, hogy nem szívesen látnak bennünket. Ezt még az is tetézte, hogy úgy tűnt, hogy a kanadaiak (diákok, tanárok, más egyetemi alkalmazottak egyaránt) nagyon ridegnek és tartózkodónak mutatkoztak. Ezt csak egy jó pár évvel később értettük meg, hogy nekik ilyen tartózkodó a természetük. 1958 tavaszán az V. évesek végeztek és megkapták az ígért oklevelet. Az igaz, hogy kezdetben elég kevesen kaptak közülük erdészeti munkát, de ez főleg a nyelvtudás hiányosságának tulajdonítható, és nem annak, hogy magyarok. Egypár éven belül a legtöbbjük megtalálta a számára megfelelő munkakört.

A következő években nagyon sokat javult a tanulmányainkkal kapcsolatos helyzet. A második tanévben (1958/59) az órarendünket sikerült a UBC vezetőinek áttenni reggeli kezdésre, tehát így többé-kevésbé tudtunk normális „diákéletet” élni. Jutott időnk sportra, egy kis szórakozásra, és jobban tudtunk kapcsolatot teremteni a kanadai diákokkal is. A félreértések tisztázódtak, és az első évben tapasztalt nehézségeket lassan sikerült leküzdeni. Sokunkban sajnos még mindig megvolt a nyomasztó aggodalom és szorongás az otthoniakkal kapcsolatosan. Ebben a tanévben két évfolyam – az 1956-ban volt IV. és III. évesek – végzett. Ez persze ismét egy komoly problémát okozott a munkaszerzés terén. Ugyanis a két soproni évfolyam mellett egy kanadai évfolyam is végzett, tehát 70 magyar és 26 kanadai erdész keresett munkát. Ehhez hozzájárult még az is, hogy az '50-es évek végén Kanada komoly gazdasági problémákkal küzdött. Talán ez volt az oka annak is, hogy a volt III. évesek közül nagyon sokan úgy határoztak, hogy posztgraduális programot kezdenek. Hogy miért a III. évesek és nem a IV. évesek, az egy ma is vitatott kérdés! Az első év után viszont az anyagi helyzetünk nehezedett meg.

Az történt, hogy 1957 nyarán a liberális kormányt – mely 1956 decemberében befogadott bennünket és minden más mellett anyagi támogatást is ígért – a konzervatív (conservative) kormány váltott fel. Az új kormány az anyagi támogatást megtagadta, majd a UBC vezetőségének többszörös próbálkozása után, az egyetem megkapta a Sopron Divízió fenntartásához szükséges költségeket az első évre. Ezen kívül a diákok és tanárok (és azok családtagjai) személyenként havi 65 dollár támogatást kaptak 1958 májusáig.

Ha jól megnézzük, ez nem volt valami különleges támogatás, mert a kanadai törvények szerint abban az időben ez az összeg (65 dollár) járt minden munkanélküli emigránsnak az érkezésük idejétől egy évig. Tehát a konzervatívok nagylelkűsége az volt, hogy mivel diákok vagyunk, munkanélkülinek tekintett (törvény szerint alaptalanul) bennünket, és január (1957 januárjában érkeztünk) helyett májusig tartott az egy év.

Megemlíteném, hogy a 65 dollár abban az időben komoly összeg volt, ez legtöbbszörnek elég volt lakásra, kosztra és busz költségre. Néha még egy-két üveg sörre is jutott belőle azoknak, akik jól be tudták a pénzt osztani. Tehát csak a tandíjra valót kellett előteremtenünk az első tanévben. Ez 272 dollár volt egy évre, ugyanannyi, mint a kanadai erdész hallgatóké. Akinek nem volt elég pénze, az állami kamatmentes (a végzésünk időpontjáig) kölcsönt vehetett fel.

Mivel a Divízió költségvetésére az egyetemnek semmi támogatást nem adott az új kormány a következő három évre, ezért az egyetem elnöke, az erdész kar dékánja, és egy pár magasabb beosztásban lévő vezető meghívták a tartomány fontosabb faipari vállalat igazgatóit egy értekezletre, ahol a problémánkat előterjesztették. A tárgyalás jól végződött, a vállalatok hajlandók voltak UBC-nek segíteni a Divízió következő három év költségeinek előteremtésében!

A két utolsó tanévre (1959/60 és 1960/61) a gazdasági tanácsadó bizottság azt az utasítást adta *Roller* dékánnak, hogy a tanáraink számát csökkenteni kell, mivel:

- az első és másodéves tárgyakat már nem kell tanítani,
- a diákok száma kevesebb, mint felére csökkent, és
- több tárgyat hallgattunk angolul; a diák/tanár arányszám nagyon magas volt.

Mivel ez nagyon jogos és logikus utasítás volt, a tanáraink számát az 1959/60-as tanévre mintegy felére csökkentették, majd az utolsó tanévre pedig még ennél is jóval alacsonyabbra. Sokan a tanáraink közül, főleg a fiatalabbak, el tudtak helyezkedni egyetemeken (3 Kanadában, 2 az Egyesült Államokban, 2 Dél-Amerikában), a többi állami kutató intézetekben, az iparban, és a tartomány erdészeti hivatalában. Azok közül, akik Vancouverben helyezkedtek el, kettő még visszajárt az egyetemre „óraadóként”, amikor szükség volt rá.

Az utolsó évfolyam 1961 májusában végzett, a diplomájuk átadáskor az egyetem elnöke és az erdész

kar dékánja nagyon szépen búcsúztatott bennünket, majd a Sopron Divízió vezetősége méltatta Kanada akkori (1956) vezetőit és az egyetem vezetőit, akik befogadtak bennünket, és lehetővé tették azt, hogy tanulmányainkat befejezzük. Köszönetünk jeléül egy kő-faragványt – amit egy volt diák (*Apt Ödön*) készített – adtunk át a UBC vezetőinek, amit az International House-ban (Nemzetközi Ház) helyeztek el és még ma is ott található. A faragvány két kéz összekapcsolásával jelképezi befogadásunkat. Ezen ünnepség után a Sopron Divízió bezárta kapuit, de az ezt követő évek arról tanúskodnak, hogy talán örökre beírta „nevét” a UBC történetébe.

A négy év alatt, a diákság megpróbált a selmeci hagyományokkal megismerkedni és azokat gyakorolni. Ebben az idősebb tanáraink nagyban segítettek. Megtartottuk az évi szalagavató szakestélyeket, majd a valéta bálakat, és a szakestélyeken a „*még pogányokat*” megkereszteltük. 1958 őszén megünnepeltük a magyar erdőmérnöki képzés 150. évfordulóját. Minden évben megünnepeltük március 15-öt, és minden október 23-án néma felvonulást tartottunk a UBC Főútján (Main Mall) a forradalom emlékére. Főleg a második évtől kezdve többen csatlakoztak a UBC különböző, de főleg sport klubjaihoz, jó néhány sportágban kimagasló eredményeket is elértünk, úgymint: tenisz, asztalitenisz, vívás, röplabda, és két hallgató a UBC labdarúgó csapatába is bekerült.

Az 1957 tavaszán és nyarán három bányamérnök hallgató, egy néhány más egyetemről kivándorolt, és két 1952-ben kizárt erdőmérnök hallgató *Roller* dékán engedélyével csatlakozott hozzánk. Majd a nyár végén öten hazamentek Sopronba. Ezen változások eredményeként az 1957 szeptemberében beiratkozottak száma és a négy év alatt végzetek száma a 2. táblázat szerint alakult (*L. Adamovich* and *O. Szilkai*, 1970 és *Sopron Alumni UBC*, 1986). Ahogy ez itt Kanadában az elmúlt 50 év alatt szokássá vált, a következőkben a kivándorolt öt évfolyamra, azok hallgatóira az 1956 szeptemberében beiratkozott évfolyam számával fogok utalni. Elenyésző azok száma, akik nem végeztek, egypár azért nem, mert férjhez ment, a többi pedig inkább pénzt akart keresni a tanulás helyett.

A BEIRATKOZOTTAK ÉS VÉGZETEK ÖSSZEFOGLALÓJA ÉVFOLYAMOK SZERINT

Évfolyam	Beiratkozott 1957-ben	Mint erdész végzett a UBC-n	Más diplomát szerzett	Nem végzett
V.	29	28		1
IV.	39	37	1	1
III.	44	33	7	4
II.	44	20	22	2
I.	55	23	27	5
Összes	211	141	57	13

2. táblázat

Érdekes megemlíteni, hogy 1957 előtt csak egy leány hallgató végzett a UBC erdész karán, a mi öt évfolyamunkon pedig összesen 13. Ez dilemmát okozott a faipari vállalatoknak, mert eddig soha nem alkalmaztak leány erdészt. Tehát nem véletlen, hogy legtöbbször közülük körülményes volt erdészetben elhelyezkedni. Persze többen azok közül, akik férjhez mentek nem is akartak munkát vállalni. Összesen négy nő dolgozott mint erdész vagy erdőmérnök, egy erdészeti kutató-, kettő pedig nem erdészeti kutatóintézetben.

Az egyetemet követő éveink: 1961–2007

Menekülésünk Ausztriába, kivándorlás Kanadába, a hosszú út nehézségei, az új nyelv megtanulása, az új életbe való beilleszkedés, a nyári munkaszerzések problémái, a tanulással kapcsolatos félreértések, az otthoniakért való állandó aggodalom, és sok-sok más adódó probléma olyan életre szóló családi kapcsolatot, egymás segítségét, és összetartást alakított ki közöttünk, ami sokak által elképzelhetetlen. Ezen összetartást igazolja az is, hogy miután a Soproni Divízió bezárta kapuit a UBC-n, minden év őszén rendezünk egy összejövetelt Vancouverben (vagy Victoriában), amin általában vacsora, tánc, és a végén selmeci-soproni diáknóták éneklése a program. A jelesebb évfordulókon, mint a 10. vagy a 25., nagyobb szabású összejövetelt rendeztünk. A későbbi években bevezettük, hogy a tánc kezdetén bemutattuk az elsőbálozó lányainkat és fiainkat, és ők nyitották meg a táncot. Talán már ideje lenne ezt a hagyományt megismételni az unokáinkkal is! Eze-

ken az összejöveteleken kezdetben 200-nál is többen jelentünk meg feleségekkel és vendégekkel együtt, de még manapság is 80–120 a résztvevők száma. Kanadába érkezésünk évfordulójának ünneplésére is sokáig összejöttünk egy január végén vagy február elején megrendezett szakestélyre. Amint többen közülünk már nyugdíjban vonultak a '90-es évek vége felé, és több szabadidőnk lett, ezeket a szakestélyeket havi – a hónap minden második keddjén megtartott – ebédre váltottuk fel. Az ebéd helyszíne Vancouver, és többnyire elég szépen látogatott (30–60 személy). Általában minden ebéd után egy rövid megbeszélést tartunk a „hivatalos” ügyeink elintézésére. Az őszi vacsorák és a havi ebédek rendezője az elmúlt 20–25 évben Kocsis Tibor, aki tudja mindenkinek az e-mail címét, a lakcímét, és a telefonszámát.

Nagyon sokat köszönhetünk neki! Azelőtt pedig egy 3–4 tagú bizottságot választottunk minden évben a következő év összejöveteleinek megszervezésére. 1984 óta, minden augusztus végén vagy szeptember elején, a *Szászék (Julika és Pista)* által megrendezett piknik is mindig szép számmal látogatott.

Egy másik fontos összetartó eszközünk a *Kapocs* nevű közlemény, amit hamarosan 1961 – a Soproni Divízió bezárása – után kezdtünk el és évente egy vagy két száma jelenik meg. Ezt 2003-ig egy általunk választott szerkesztő bizottság állította össze, majd 2003 óta *Rétfalvi László* vállalta el a főszerkesztői – nagyon hálátlan – szerepet. Neki volt az az ötlete, hogy a volt Soproni Divízió tagjainak röviden leközli életrajzát *Életútjaink* címen. Eddig mintegy 40 személy elég részletes leírása jelent meg a *Kapocsban*. Ez az oka annak, hogy arról nem fogok írni ebben a rövid közleményben, hogy az egyénekről mi történt a végzésük után. Ha valakit ez érdekelne, talál rá elég információt a *Kapocsban*, példányai megtalálhatók a soproni egyetem könyvtárában is. A korábbi számokban utalás található gyerekeink, majd később pedig unokáink születéséről. Utalás található – az utóbbi időben sajnos egyre gyakrabban – arra is, ha valaki eltávozik sorainkból. Ebben a részben (Az egyetemet követő évek: 1961–2007), ami 45 évet foglal össze, csak a fontosabb eseményeket próbálom felidézni, azokat, amik legtöbbünket érintettek. Több felmérést végeztek rólunk addig is amíg az egyetemre jártunk, a különleges „*hátterünk*” miatt. Különböző szakok posztgraduális hallgatói tanulmányoztak bennünket különböző céllal. *Végzésünk után négy fontosabb felmérés történt:*

- 1966-ban, a forradalom 10. évfordulójára *Professzor Adamovich* és *Sziklai* írták le a történetünket *Erdészek Száműzetésben – A Soproni Erdőmérnö-*

ki Főiskola Kanadában (Foresters in Exile – The Sopron Forestry School in Canada) címen, ami-ben felmérésük eredményeit is közölték.

- A Kanadába való érkezésünk 25. évfordulójára a Soproni Divízió volt tanárai és diákjai (Sopron Alumni UBC) adtak ki egy könyvet *A Soproni Krónika (The Sopron Chronicle)* címen. A könyv 1986-ban jelent meg, aminek az első részét *Roller Kálmán* dékán írta, a második részét pedig egy tanárokból és diákokból álló bizottság. A második rész jó része egy 1982-ben végzett felmérésünk eredményeit elemzi.
- 1956: *Híd a Világ és Magyarország Erdészeti és Faipari Tudományossága Között* című tudományos emlékülésén (2006. október 20., Sopron) tartott előadásomra 2006 tavaszán kezdtem el egy felmérést a UBC-n végzett kutatómunkában dolgozó magyar erdőmérnökökről, aminek fontosabb eredményei megtalálhatók a tanulmány végén.
- Kanadába érkezésünk 50. évfordulójának ünnepelésére, 2007. június 14–16. pedig *Dr. Ötvös Imre* készített felmérést az összes UBC-n végzett magyar erdőmérnökökről, aminek a fontosabb eredményei a tanulmány végén kerülnek ismertetésre.

Az 1966-os felmérés eredményeiből (*Adamovich és Sziklai*, 1970) egy kevés érdekes információ a 3. táblázatban található a 141 végzett erdőmérnökről, mely világosan mutatja, hogy már 1966-ban, 5–9 évvel a diploma megszerzése után, igen magas százalék a végzettségükhöz méltó állásban dolgozott. Az emelkedő szint az V. évesektől a II. évesekig (68→100 %) talán a nyelvismeret javulásával magyarázható. A jelentős csökkenésre (70%) az I. éveseknél a felmérés időpontjának közelsége a végzésük idejéhez, vagy talán a munkalehetőségek telítettsége, ami az előző három év eredménye volt, ad valami kis magyarázatot.

ÁLLÁSOK MILYENSÉGE ÉS FIZETÉSEK 1966-BAN ÉVFOLYAMOK SZERINT

Évfolyam	V.	IV.	III.	II.	I.
Hivatásos* erdész vagy erdőmérnök (%)	44.0	66.7	77.8	70.6	45.0
Hivatásos*, de nem erdész (%)	24.0	13.3	7.4	29.4	25.0
Évi fizetés (1000 dollár)	7.3	7.8	8.0	7.7	7.4

3. táblázat.

*A munkához egyetemi diploma szükséges

Hogy a 3. táblázatban összefoglalt statisztikák miként változtak az 1982-es felmérésig, az sajnos ismeretlen, mert ehhez hasonló adatok ebben nem szerepeltek, kivéve az átlagos jövedelmet, ami 1982-ben évi 39 ezer dollár volt. A fenti 7.7 ezer dollárhoz viszonyítva ez igen magas emelkedés még akkor is, ha évi 5–10%-os inflációval számolunk a két felmérés időpontja között. Tehát a fizetések nemcsak az infláció miatt növekedtek, hanem a betöltött pozíciók minősége is sokat változott az eltelt 15 év alatt. Az évi fizetések terjedelme, ami a 1982-es felmérésből ismert: 14 és 85 ezer dollár, ez is nagyon érdekes információt nyújt számunkra. Még két jellegzetes statisztika, 1982-ben 93.7%-unk a saját házában lakott, és arra a kérdésre, hogy: „*ha a jelenlegi politikai helyzet megváltozna Magyarországon, hazaköltözne-e?*” 66.3%-unk *nemmel* válaszolt. A 2006-os és 2007-es felmérések kiértékelése a tanulmány ki egészítésében olvashatók.

Az 1961-től 2007-ig időrendi sorrendben a következő fontosabb eseményeket érdemes megemlíteni:

Elmondhatjuk, hogy Kanada 1962-ben „*igazán befogadott*” bennünket, amikor legtöbbször megkaptuk a kanadai állampolgárságot. Ezt nagy fordulópontnak tekinthetjük életünkben, eddig ugyanis „*hontalanok*” voltunk!

A Kanadába érkezésünk 25. évfordulójának évében (1982-ben) a British Columbiai Erdészeti Egyesület vacsorával összekötött szép ünnepélyt rendezett számunkra az egyetemen, ahol többen a tartományi – magasabb pozíciót betöltő – erdészek közül méltatták az 1957-ben kivándorolt magyar erdőmérnökök szerepét és elért eredményeit a tartomány erdészetében.

1990. november 4. ismét nagyon fontos dátum volt számunkra. Ezen a napon a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem tartott ünnepséget, amelyen *Dr. Winkler András* a soproni egyetem rektora bejelentette az Egyetemi Tanács határozatát, amiszert a Kanadában a UBC Sopron Divíziója által kiadott „*erdőmérnöki diploma*” a soproni diplomával egyenértékű. Ugyanakkor azt is bejelentette, hogy az egyetem visszafogadja és az Alma Mater tagjainak tekinti azokat a hallgatókat, akik

1956 novemberében külföldre távoztak és ott fejezték be az erdőmérnöki tanulmányaikat. Ezen az egész napos ünnepségen a Kanadában végzetek emléktáblát adományoztak az Alma Maternek, melyet a Nutka indián törzs egyik művésze, *Joe Campbell* faragott, aminek a motívumai emlékeztetnek az elnyomásra, a „*szellem*” erejére és a nemzeték visszatérésére. Az emléktáblát az alatta lévő, *Varga Domonkos* volt erdőmérnök (*Adamovich László* egyik kedvenc professzorunk évfolyamtársa) sorai teszik még emlékezetesebbé:

*„Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messihi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akadémiát,
Szívükből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!”*

Mintegy 20-an jelentünk meg Kanadából és az Egyesült Államokból ezen a kedves és emlékező ünnepélyen, ami egy nagyon kellemes szakestéllyel végződött.

Kanadába érkezésünk 40. évfordulóján, 1997 februárjában, a British Columbiai Erdészeti Egyesület évi összejövetelén egy emléktáblát adtak át számunkra a következő felirattal (egy kicsit lerövidítve): „*A brit-columbiai tartomány erdészetében nyújtott kiváló teljesítményeikért*” (*For their outstanding contributions of the field of forestry in BC*). Ez a tábla a UBC erdészeti épületében függ a tablóink alatt.

A soproni egyetem és a Kanadában végzettek között a szakmai kapcsolatok már két vagy három évvel a hivatalos visszafogadásunk előtt elkezdődtek. Először ez csak a kutatómunkákban nyilvánult meg, később egy-egy tárgy tanítására is felkértek néhányunkat. A soproni egyetemről is több kutató kapott meghívást főleg az Egyesült Államokba, ezen kívül egy soproni tanár megszerezte a doktorátust (PhD) a UBC-n, és három Sopronban végzett diák master-fokozatot szerzett, szintén a UBC-n. 2001-ben *Dr. Winkler András* rektor Vancouverbe látogatott egy rövid időre, 2002-ben pedig *Dr. Molnár Sándor* a Faipari kar dékánja és *Dr. Varga Mihály* dékánhelyettes töltöttek egy pár napot a UBC-n. Majd 2004-ben egy együttműködési megállapodás jött létre a UBC erdész kara és a Nyugat-Magyarországi egyetem erdőmérnöki kara között, miszerint a következő két évben kilenc fiatal soproni tanár egy-egy szemesztert töltött a UBC erdész karán vendég professzorként az angol nyelv gyakorlása céljából. Ugyanis az volt a terv, hogy 2007 szeptemberében angol nyelvű erdőmérnöki program indul Sopronban. Sajnos az utóbbi hírek szerint, ez csak 2008-ban fog beindulni. 2006-ban *Dr. Faragó Sándor* rektor is ellátogatott Vancouverbe, tárgyalt az erdészeti kar dékánjával, Dr. Jack Saddlerrel, és részt vett egy havi ebédünkön.

1989-től a mai napig a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem, majd az új nevén a Nyugat-Magyarországi Egyetem mindent megtett azért, hogy honorálja a szakmai és erkölcsi támogatásunkat. Többünknek díszdoktorátust adott, sokan pedig más kitüntetésben részesültek. Közülünk páran anyagilag is próbálják a soproni egyetemet támogatni, ami főleg ösztöndíjak alapításában, és a botanikus kert karbantartásának segítségével nyilvánul meg. 1999 tavaszán pedig UBC *Roller Kálmánt*, a Sopron Divízió dékánját, az 1957 januárjától 1961 májusáig végzett kiváló munkájáért díszdoktorátussal tüntette ki.

Egy pályázat eredményeként, 2002 őszén *Az Elvándorolt Alma Mater* című, kétrészes film – *A Nagy Utazás és Életutak* – készült rólunk (*Novobiczky S., Nádorfi L., és Somogyvári R.* produkciója), amit 2004 júniusában mutattak be Magyarországon.

50 év után

2006 tavaszán *Dr. Jack Saddler*, a UBC erdész kar dékánja azzal az ötlettel fordult hozzánk, hogy az '56-os forradalom 50. évfordulója alkalmából, az erdész kar szeretne nagyobb szabású ünnepséget rendezni tiszteletünkre. Válaszunk az volt, hogy ez rendkívüli nagy megtisztelés számunkra, de mi nem szeretnénk ezt 2006-ban ünnepelni, mert 1956. november 4. – hazánk elhagyásának az évfordulója – nagyon szomorú nap számunkra. De nagy örömmel ünnepelnénk Kanadába való érkezésünk 50. évfordulóját, ami 2007 januárjában lesz. Ő ezt minden további nélkül elfogadta, de az ünneplést január helyett júniusra tettük, hogy ez ne ütközzön az egyetemi tanítással. Röviden, így került sor a soproni erdőmérnök hallgatók és tanáraik Kanadába való érkezése 50. évfordulójának megünneplésére. Az ünnepségen megjelent volt soproni tanárok és diákok száma 80–90 főre tehető. Kimondhatatlan örömeinkre Sopronból is nagyon szép számmal jelentek meg: *Dr. Faragó Sándor* a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora és kedves felesége, *Dr. Molnár Sándor* a Faipari Mérnöki Kar dékánja, *Dr. Náhlik András* az Erdőmérnöki Kar dékánja, *Wesztergom Viktorné* a Faipari Mérnöki Kar dékáni hivatal vezetője, *iff. Sarkady Sándor* könyvtári főigazgató, és *Dr. Pethő József* az Országos Erdészeti Egyesület elnöke. Kanadai vendégek: családtagok, munkatársak, munkaadók is igen szép számmal vettek részt az ünnepségen.

Az évforduló megrendezésére a dékáni hivatal bizottságot állított össze, amin a kart *Sandra Schinnerl, Samantha Berdej, és Katrina Evans*, a soproni öregdiákokat pedig *Rétfalvi László* és jómagam képviseltük. Mivel ezt az ünneplést teljes mértékben az erdész kar rendezte, *Rétfalvi* és én, mint tanácsadók szerepeltünk. Az ünnepség időpontja június 14., 15., és 16. lett és a három nap programját a következőképpen állítottuk össze:

Június 14-én a hivatalos megnyitó előtt *Papp Zsuzsa*, a Rákóczi Alapítvány elnöke és *Jack Saddler* kiállítás (Hungarian Exodus Exhibit) nyitott meg az erdészeti kar épületének (Forest Sciences Building) előterében. Ezután a rendezvénysorozat ünnepélyes megnyitója kezdődött 11 órakor, ami egy nagy

sátorban történt az erdész kar épülete melletti téren, ahová a volt tanárok és hallgatók selmeci–soproni diák-nótákat énekelve vonultak ki a hagyományos „székely kapu” alatt, amit Józsa László I. éves öregdiák és Gál Árpád Erdélyből kivándorolt magyar faragott, és 2001-ben pedig a kar 50. évfordulójára a soproni öregdiákok az erdészeti épület egyik bejáratára előtt felállították. Ugyancsak elvonultak a kopjafa mellett is, amit ezen ünnepség megörökítésére – az erdészeti kar felkérésére – szintén Józsa László faragott. A meghívott vendégek ekkor már ott ültek a helyükön. A kivonulás után a színpadon ülők köszöntötték és méltatták a soproni öregdiákokat és a soproni tanárokat, Grátzer Miklós (IV. éves öregdiák) pedig nagyon szép és hatásos történelmi visszaemlékezés után megköszönte Kanadának és UBC-nek, hogy befogadtak bennünket.

A megnyitót hagyományos magyar ebéd követte, majd néhány kiállítást tekinthettek meg a résztvevők, ahol a soproni diákok emlékei voltak láthatók menekülésünkől a kanadai letelepedésünkig. Közvetlen az ebéd után két előadást élvezhettek az érdeklődők magyar nyelven, az egyiket *iff. Sarkady Sándor*, a másikat pedig *Dr. Faragó Sándor* tartotta. A UBC erdész kara is bemutatott nyolc témakörrel kapcsolatos kiállítást 8 teremben 12.30-tól 16.30-ig. A fentiekkel párhuzamosan, két órától négyig, jó néhány rövidebb beszédet hallhattunk, ezt követően *Mike Apsey*, aki a tartomány egyik legismertebb erdésze (a tartomány volt főerdésze) és *Jack Saddler*, az erdész kar dékánja egy rövid életrajz közlése után kézfogással köszöntött minden megjelent soproni tanárunkat és diákunkat. Június 15-én egész napos konferencia volt reggel 9 órától délután 5-ig, aminek a címe megközelítő fordításban: *Visszatekintés, a Jövő Kilátásai: a Kanadai és Magyar Erdészeti Múltja és Jövője (Looking Back, Moving Forward: The Legacy and Future of Canadian and Hungarian Forestry)*. A programot *Jack Saddler* az erdész kar dékánja és *Don Munro* az erdész kar emeritus professzora elnökölték. Az előadások jó része egy külön kiadványban is megtalálható.

Az ünnepség méltó befejezéséként egy nagyon jó hangulatú banketten vettek részt a meghívottak a Magyar Kulturális Központban (Hungarian Cultural

Centre) június 16-án este 6 órakor, ahol a nagyszerű magyaros vacsora után rövid program következett, amit *Jandó Tibor* (IV. éves öregdiák) mint konferansz vezetett le. *Dr. Cindy Prescott* az erdész kar egyik dékánhelyettese köszöntötte az ünnepeket és a vendégeket a kar nevében. Ezután *Dr. Robert Kozák* a kar egyik associate professzora (másodgenerációs soproni) mondott egy frappáns, szellemes ünnepi beszédet. Majd magyar vendégeink: *Dr. Faragó Sándor*, *Dr. Molnár Sándor*, *Dr. Náhlik András*, és *Dr. Pethő József* köszöntött bennünket az évforduló alkalmával, és köszönetüket fejezték ki a UBC erdész kar vendéglátásáért.

Az ünnepség folyamán még két nagyon fontos bejelentés is történt. Az egyiket a Kanadai Erdészeti Egyesület (Canadian Institute of Forestry, röviden CIF) elnöke tette, miszerint a soproni öregdiákok elnyerték az egyesület által adományozható kitüntetést, amit „egy kanadai csoport kaphat eredményes munkájáért erdőrendezésben” (*Canadian Forest Management Group Achievement Award*). A kitüntetést az Egyesület évi értekezletén, amit az évben Torontóban tartottak, *Dr. Balatinecz János* III. éves öregdiák vette át a nevünkben augusztus 20-án. A másik fontos bejelentés az volt, hogy a UBC Öreg Diákok Egyesülete (UBC Alumni Association) is megsza-

vazott számunkra egy hasonló kitüntetés, ez pedig (durva fordításában): „Kitüntetés az Életpályánk Alatt Elért Eredményeinkért” (*Alumni Milestone Achievement Award*). Ezt pedig Dr. Grátzer Miklós és Szalkai András IV. éves öregdiákok vették át nevünkben november 15-én az Egyesület évi értekezletén. 2007 szeptembere egy másik „mérőföldkő” is számunkra, ugyanis 12-én a Kanadában végzett V. évesek a Sopronban és Európában végzett évfolyamtársaikkal együtt, elsőként közülünk, megkapták az aranydiplomát. Ezen a színvonalas és emlékezetes ünnepélyen 15-en jelentek meg Kanadából. Akik erre az alkalomra hazalátogattak, közben azt is tapasztalhatták, hogy egy héttel az aranydiploma kiosztása előtt (szeptember 4-én) a Faipari Mérnöki Kar ünnepelte a faipari oktatás 50. évfordulóját Sopronban, ehhez méltó nagyszabású rendezvényekkel.

A Vancouverben (UBC-n) végzett erdőmérnökök gyakorlati erdészben elért eredményei ¹

A Kanadába érkezésünk 50. évfordulóján tartott előadásomhoz egy felmérést végeztem a UBC-n (Sopron Division) végzett erdőmérnökök pályafutásáról. Mivel Dr. Kozák Antal Emeritus Professzor azok eredményeit, akik kutató munkát végeztek (46 személy) már 2006-ban felmérte, itt azok eredményeit próbálom értékelni, akik erdészeti és faipari vonalon dolgoztak magánvállalatoknál és állami hivatalokban, Kanadában és az Egyesült Államokban. Mivel a 141 végzett hallgatóból 46 kutatómunkát végzett vagy egyetemen tanított, 6 elhagyta Észak-Amerikát (Európába, Dél-Amerikába, vagy Ausztráliába költözött), 8 pedig férjhez ment és családalapítást választotta karrier helyett, itt 81 személy felmérésének eredményeit közlöm:

A FELMÉRÉS LEGFONTOSABB EREDMÉNYEI

Évfolyam	V.	IV.	III.	II.	I.	Összes	% ⁴
Kiküldött kérdőívek száma	14	26	19	12	10	81	
Visszaküldött kérdőívek száma	8	12	9	7	7	43	53.1 ⁵
Foglalkozás							
Hivatásos ¹ erdész	6	9	9	5	3	32	74.4
Erdész technikus	0	1	0	0	0	1	2.3
Nem erdész technikus	2	0	0	0	1	3	7.0
Hivatásos ¹ nem erdész	0	2	0	2	3	7	16.3
Erdészeti Kamara tagja	5	5	5	5	2	22	51.2
Mérnöki Kamara tagja	2	0	0	1	0	3	9.4
Munkájával ⁷							
Nagyon elégedett	2	8	5	4	4	23	53.5 ²
Elégedett	5	4	4	3	3	19	44.2
Munkában töltött évek átlaga	36.1 ³	34.9	35.9 ³	34.8	36.1	35.5	
Háztartási alkalmazott	5	2	1	0	0	8	
Meghalt	4	2	3	0	3	12	
Átlagfizetés ⁶ (1000 CAN\$/év)	73.9	91.8	72.1	68.7	60.1	76.4	
Fizetését közölte	8	9	5	4	4	30	

1 • Ötvös Imre, Senior Research Scientist, Canadian Forest Service, Victoria. Részletek a Visszatekintés, a Jövő Kéltásai: a Kanadai és Magyar Erdészeti Múltja és Jövője című konferencián megtartott (Vancouver, 2007. június 15.) előadásából.

4. táblázat. – 1. egyetemi diploma szükséges, 2. csak 42 mérésen alapszik (egy személy 4 évvel a végzés után meghalt), 3. egy személlyel kevesebb nyilatkozott, 4. a visszaküldött kérdőívek %-a, 5. a kiküldött kérdőívek %-a, 6. nyugdíjazás előtt, 7. az elégedetlen kategóriát senki sem választotta.

A visszaküldött kérdőívek száma (53.1%) elég alacsonynak tűnik, de szerintem hűen tükrözi a valóságot. A következő lista bemutatja, hogy hányan (a zárójelben lévő szám) és milyen munkabeosztásból mentek nyugdíjba magánvállalatoktól:

- Erdőmérnök – *Forest Engineer (1)*
- Erdőkitermelési és művelési szakmérnök – *Operational Engineer and Forester (2)*
- Erdőfeltárási szakmérnök – *Development Engineer (1)*
- Erdőfeltárási és körzeti szakmérnök – *Development and Area Engineer (1)*
- Üzem mérnök és erdész – *Divisional Engineer and Forester (4)*
- Kitermelési üzemigazgató – *Divisional Manager (2)*
- Körzeti mérnök és erdész – *Regional Engineer and Forester (2)*
- Körzeti igazgató – *Regional Manager (1)*
- Fakitermelési és fűrészüzemi igazgató – *Manager of Logging and Sawmill (1)*
- Erdőgazdasági üzemigazgató – *Manager of Woodlands and Operations (1)*
- Főerdész – *Chief Forester (1)*
- Vezérigazgató helyettes – *Vice-President (1)*

A Tartományi Kormány Erdészeti Osztályán a következő munkabeosztásból mentek nyugdíjba (minden beosztásból egy):

- Erdész – *Forester*
- Fejlesztési mérnök – *Development Engineer*
- Fejlesztési főmérnök – *Senior Development Engineer*
- Tervező mérnök – *Design Engineer*
- Különleges Projectek mérnöke – *Special Project Engineer*
- Project felügyelő – *Project Supervisor*
- Károsítók által okozott fatömeg csökkenési specialista – *Volume Loss Specialist*
- Fatömeg és erdővédelmi felügyelő – *Volume & Decay Specialist*
- Növedék és fahozam osztályvezető – *Head of Growth & Yield*
- Üzemigazgató – *Director of Operations*

A beosztások magyar fordítása nem tökéletes! Nem biztos az, hogy az azzal járó felelősséget hűen tükrözi, és nem biztos, hogy Magyarországon talál

hasonlót az olvasó. Például, aki mint vezérigazgató ment nyugdíjba, az a fakitermelés vezérigazgatója volt, három gyár (fűrészüzem, rétegezett lemez, és egy „gyalult deszka” gyár) fa-ellátásáért volt felelős (évi 820 000 m³ kitermelés). Majd egy másik beosztást kapott nyugdíj előtt egy pár évvel, amikor egy 330x220 km erdőterületért lett felelős évi 2 800 000 m³ kitermeléssel. Ugyanazon területen évente 12–14 millió csemetét telepítettek.

Megemlítendőek a szakmában való elismerések és kitüntetések. Egy erdőmérnök és egy kutató aranyérmét kapott a II. Erzsébet királynő uralkodásának 50. évfordulója ünneplésekor. Két erdőmérnök kapott Kiváló Erdész (Distinguish Forester) címet a Brit Columbiái Erdészeti Kamara évi nagygyűlésén (1984 és 1988-ban). Egy ehhez hasonló kitüntetést szavazott meg a Washington és Oregon állam Erdészeti Szövetsége egy ott praktizáló magyar erdőmérnöknek. A Kanadai Erdészeti Szövetség (CIF) 1995/96 évre egy magyar erdőmérnököt választott országos elnökének. Hasonlóan, egy magyar erdőmérnököt (kutatót) választottak a Rovartani Szövetség elnökévé 1995-ben. A felmérés még sok-sok kisebb elismerést tartalmaz, aminek felsorolására itt nincs elég hely.

Többen közülünk kivették részüket önkéntes társadalmi munkában is különböző kanadai és magyar szervezetekben, úgymint cserkészcsapat szervezése és vezetése, sportedzőség, különböző pozíciók betöltése kulturális vagy egyházi szervezetekben főleg Vancouverben, Victoriában és Nanaimóban. Utalás található erre *A Vancouverben (UBC-n) végzett erdőmérnökök gyakorlati erdészletben elért eredményei* c. anyagban is, hogy a gyakorlati erdészek elért eredményeinek felmérése nem olyan egyszerű, mint a kutatóké, ahol a tudományos publikációk, tanulmányok, konferencia előadások, könyvek, és szabadalmak száma stb. világosan mutatják az eredményeket. Gyakorlati erdészek esetében ilyen számszerű felmérés szinte lehetetlen. Nagyon remélem, hogy a fent közölt felmérésem eredményei segítik bizonyítani azt, hogy a British Columbiában praktizáló magyar erdőmérnököknek jelentős szerepe volt a tartomány erdőgazdasági fejlődésében az elmúlt 50 év alatt.

A Vancouverben (UBC-n) végzett erdőmérnökök kutatómunkában elért eredményei²

Előadásom kizárólagos célja a Vancouverben végzett erdőmérnökök kutatómunkában elért eredményeinek bemutatása. Azoknak a munkásságát, akik gyakorlati erdészetben vagy más területen dolgoztak, az előadás végén fogom röviden összefoglalni. Az 1956-os soproni tanári karból 16 tanár és két adminisztrátor jött velünk Vancouverbe, akiknek a kutatómunkában elért eredményeit nem tud-

tam felmérni, mivel 13 közülük sajnos már nem él. *Sopronból velünk jött tanáraink listája:*

L. Adamovich, MF	I. Klima †
J. Baranyai, MSc †	K. Roller, MSc †
G. Bezerédi †	L. Sebestyén, PhD †
E. Csányi	O. Sziklai, PhD †
A. Cserjési, MF †	F. Szy
J. Csizmazia, MF	F. Tuskó, PhD †
S. Jablánczy, PhD †	S. Veres, PhD †
M. Ágh, adminisztrátor †	
L. Kornya, adminisztrátor †	
F. Kurucz, tornatanár	
L. Medveczky, nyelvész †	
† meghalt	

A 141 végzett erdőmérnök közül 44 (31.2%) szerzett posztgraduális diplomát. Összevetve egy kanadai csoporttal, náluk ez a statisztika 5 és 10% között mozgott abban az időben. A 44 közül 20 PhD-t és 24 pedig master fokozatot ért el (3 a 24-ből 2 master diplomát szerzett). A többi 97 közül 3 vagy 4 középiskolai tanításra szerzett képesítést, egy pedig orvosi diplomát szerzett. Ugyancsak a 97-ből 71 (73.2%) dolgozott az erdészeti ágazatban, 23 (23.7%) más területen, és 3 (3.1%) hazatért Magyarországra.

POSZTGRADUÁLIS DIPLOMÁSOK ELOSZLÁSA ÉVFOLYAMOK SZERINT

Évfolyam	V.	IV.	III.	II.	I.	Összes
Master	5	4	4	3	8	24
PhD	5	2	9	0	4	20
Meghalt	0	1	2	1	3	7

5. táblázat

Feltűnő, hogy a III. évesek közül 9 szerzett PhD-t, a II. évesek közül egy sem, a IV. évesek közül pedig csak kettő, és az hogy az I. évesek közül pedig 9 szerzett master fokozatot, ami szintén a legmagasabb az évfolyamok között.

A kutatómunkában elért eredmények felmérése

Egy kérdőívet küldtem ki 44+2-7 személynek, ugyanis tudomásom szerint 2 személy posztgraduális diploma nélkül végzett kutató munkát, 7 személy pedig sajnos meghalt. A 39 kiküldött kérdőívet 30

(15 PhD és 15 Master) küldte vissza, ebből három nem volt hajlandó azt kitölteni, tehát 27 használható választ kaptam. Kivéve két személyt, a gyakorlati erdészetben vagy más pályán dolgozó végzeteknek nem küldtem kérdőívet. A kérdőívet kiküldötték közül, akiknek master diplomájuk van, jó része nem foglalkozott olyan kutató munkával, ami publikációt eredményezett volna, mert sok munkának bizalmas volt a jellege. Viszont a PhD-vel rendelkezőknek jó része tanítással és kutatással foglalkozott, akiknek az előléptetése nagyban függött a publikációk számától. Ezért az eredményeket a külön táblázatban közlöm.

2 • Kozák Antal, Professor Emeritus, Faculty of Forestry, UBC. Részletek az 1956: Híd a Világ és Magyarország Erdészeti és Faipari Tudományossága között című tudományos emlékülésen megtartott (Sopron, 2006. október 20.) előadásból.

A 14 PHD FOKOZATTAL RENDELKEZŐ SZEMÉLY ÁLTAL KITÖLTÖTT KÉRDŐÍVEK ÖSSZEFOGLALÓJA

<i>Felsoroltak száma</i>	<i>Összes</i>	<i>Átlag</i>	<i>20 főre korrigált összes</i>
Lektorált tudományos publikációk	660	47.1	942
Általános publikációk	123	8.8	176
Konferencia előadások	562	40.1	802
Tanulmányok	593	42.4	848
Könyvek	22	1.6	32
Könyv fejezetek	44	3.2	64
Szabadalmak	34	2.4	48
Kitüntetések	79	5.6	112

6. táblázat

A 13 MASTER FOKOZATTAL RENDELKEZŐ SZEMÉLY ÁLTAL KITÖLTÖTT KÉRDŐÍVEK ÖSSZEFOGLALÓJA

<i>Felsoroltak száma</i>	<i>Összes</i>	<i>Átlag</i>	<i>26 főre korrigált összes</i>
Lektorált tudományos publikációk	129	9.9	258
Általános publikációk	12	0.9	24
Konferencia előadások	58	4.5	116
Tanulmányok	339	26.1	678
Könyvek	7	0.6	14
Könyv fejezetek	0	0.0	0
Szabadalmak	3	0.2	6
Kitüntetések	10	0.8	20

7. táblázat

A beküldött kutatási területek felsorolása:

Erdőművelés, Erdővédelem, Papírgyártás, Erdőrendezés, Rovar károsítás, Famechanika, Fotogrammetria, Növénykertan, Szilárdsági vizsgálatok, Erdőbecslés, Tűzkárosítás, Nem destruktív vizsgálatok, Modellezés, Talajerózió, Gépesített osztályozás, Alkalmazott statisztika, Talajtan, Környezetvédelem, Ökológia, Meteorológia, Tájgazdálkodás, Növény- és erdőtársulások, Fatechnológia, Tájrendezés, Erdőtelepítés, Faanatómia, Parkok kiértékelése, Agronómiai kutatások, Fakémia, Ragasztók.

Véleményem szerint az itt felmért 46 „Soprontól elszakadt” erdőmérnök kutatómunkában elért eredményeire büszkék lehetünk, és nagyon remélem, hogy ezekkel levertünk egy pár cölöpöt a „világ és Magyarország erdészeti és faipari tudományosságát összekötő híd” megerősítésére.

Az erdőgazdaságokban, állami hivatalokban, valamint konzultánsként dolgozó erdőmérnökök elért eredményeinek felmérése szinte lehetetlen. Az tény, hogy British Columbiában alkalmazott gyakorlati erdőszet (telepítés, erdőművelés, erdőhasználat, erdővédelem, stb.) sokat haladt előre, az 1960-as évektől a századfordulóig (amikor legtöbbünk nyugalomba vonult), és többen ennek a fejlődésnek jórészt, az itt praktizáló soproni erdőmérnököknek tulajdonítják. Sajnos erre nincs felmérésünk, tehát nincs tudományos bizonyítékunk, de nagyon szeretnénk hinni, hogy a mintegy 90 British Columbiában praktizáló erdőszetnek jelentős szerepe volt ebben a fejlődésben!

A Kanadába érkezés 50. évfordulójára rendezett események rövid összefoglalója³

Június 14. 11.00 óra

Az emelvényen ülők listája:

Jack N. Saddler, az erdőszeti kar dékánja

Allan McEachern, az UBC kancellárja

Hon. Murray Coell, a tartományi kormány felsőoktatási minisztere

Jim Farrell, a federális kormány kutatási miniszter-helyettese

(His Excellency) Vastagh Pál, Magyarország nagykövete

Stephen J. Toope, az UBC elnöke

Faragó Sándor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora

Miklos Gratzter, a Sopron Alumni választott elnöke
Sierra Curtis-McLane, az erdőszkar doktorandusz hallgatója

Június 14. 14.00 óra

Köszöntőt mondók listája:

Jack Saddler, az erdőszeti kar dékánja

Mike Apsey, a tartomány volt főerdésze

Susan Papp-Alykler, a Rákóczi Alapítvány elnöke

Henry Benskin, a tartomány főerdésze

Sharon Glover, a BC erdőszeti egyesület igazgatója

Helen Szablya, tiszteletbeli konzul, USA

Robert Kennedy, az erdőszkar emeritus dékánja

Mike Meager, 1957-ben végzett erdősz

Stephen Tolnai, másodgenerációs soproni – egy faipari vállalat alelnöke

Andy Szalkai, IV. éves volt hallgatónk

Doug Stables, CIF (Kanadai Erdőszeti Egyesület) elnöke

Június 15. – Konferencia programja

• Welcome remarks from co-chairs, *Donald D. Munro*, Professor Emeritus *Jack Saddler*, Dean and Professor, Faculty of Forestry, UBC

• Professional accomplishments of a Sopron School of Forestry Alumnus, *Steve Tolnai*, BSF UBC-Sopron (1959)

• Accomplishments of a Hungarian forester in the Cariboo region of BC, *Andy Szalkai*, BSF UBC-Sopron (1961)

• Chasing sustainability – an ex-professional remembers, *Kamil Z. Apt*, BSF UBC-Sopron (1961), MF UBC (1968)

• The life and contributions of the women graduates of Sopron Division of the Faculty of Forestry, UBC, *Elisabeth Juhasz*, BSF UBC-Sopron (1958)

• Professional contributions of the graduates from the Sopron Division, UBC Faculty of Forestry (1958–61), *Imre S. Otvos*, BSF UBC-Sopron (1961), MSc (1964), PhD (1969)

• History of the Faculty of Wood Sciences and its collaboration with the forestry graduates of UBC, *Sándor Molnár*, Head and Professor, Institute of Wood Sciences, Dean, Faculty of Wood Science, University of West Hungary, *Ilona Wesztergom*, Head, Dean's Administration, Faculty of Wood Sciences, University of West Hungary

• The educational work of the Sopron Forestry Faculty *András Náhlik*, Dean and Professor, Faculty of Forestry, University of West Hungary

Lunch

• Wildlife protection and management research at the University of West Hungary, *Sándor Faragó*, Rector, University of West Hungary; Director, Institute of Wildlife Management, University of West Hungary

• Connection between silviculture practices and wood quality in second-growth stands, *Les Jozsa*, BSF UBC-Sopron (1961)

• Surface soil erosion control and road slope stabilization, *Stephen Homoky*, BSF UBC-Sopron (1960), MF UBC (1966)

3 • Az ünnepség programja alapján

- From Sopron/UBC to two national academies – *Marta Mihály* discusses the contribution of *Laszlo Orloci* to science, *Márta Mihály*, BSF UBC-Sopron (1958)
- The relationships in elemental content of bedrock, soils and plants in mineralized areas of British Columbia. (Utilizing forestry knowledge in mineral exploration), *John J. Barakso*, BSF UBC-Sopron (1959), MSc (1967)
- Water quality monitoring in the Hungarian Waterbird Monitoring System, *Joseph Kerekes*, BSc. UB (1962), MSc (1965), PhD (1972), Scientist Emeritus, *Sándor Faragó*, Rector, University of West Hungary
- Scientific contributions of the UBC-Sopron alumni to wood science, *Robert W. Kennedy*, PhD, Dean Emeritus, UBC
- A brief summary of scientific contributions of the 141 graduates (1958–61) from the Sopron Division of the Faculty of Forestry, UBC, *Antal Kozák*, BSF UBC-Sopron (1959), MF (1961), PhD (1963)
- Current forest research in the Faculty of Forestry at UBC, *John McLean*, Professor, Faculty of Forestry, UBC
- Closing remarks, *Donald D. Munro*, Professor Emeritus, UBC